XIII. DEMOGRAFIYA

Turaqlı xalıq sanı.

Qaraqalpaqstan Respublikasında turaqlı xalıq sanı 2022-jıl 1- iyul jağdayına 1962,4 mıń adamdı qurap, 2022-jıl basınan 13,9 mıń adamğa yaki 0,7 % ke ósti. Sonday-aq, qala xalqınıń sanı 961,3 mıń adamdı (jámi xalıqiniń sanındağı úlesi 49,0 %), awıl xalıq sanı 1001,1 mıń adamdı (51,0 %) quraydı.

Itibar beriń:
2022-jıl yanvar-iyun aylarında

-Xalıq sanı **13,9 mıń adamğa** kóbeydi.

-Tiri tuwılğanlar sanı **18,8 mıń adamdı** quradı.

-Qaytıs bolğanlar sanı **4,4** mıń adamdı quradı.

-Nekeler sanı **7,3** mıńdı quradı

Ajırasqanlar sanı **1,1** mıńdı quradı

2022-jıldıń Yanvar-iyun aylarında

Jıl basına turaqlı xalıq sanı **1 948 488 adam** (2022-jıl 1-yanvar jağdayına)

\+

Tiri tuwılğanlar sanı **18778 bala** − Qaytıs bolğanlar sanı **4386 adam** = Tábiyiy ósim **14392** adam

\+

Kóship kelgenler sanı **4316 adam** − Kóship ketkenler sanı **4820 adam** = Mexanikalıq ósiw (kemeyiw) **-504 adam**

=

Turaqlı xalıq sanı **1 962 376 adam** (2022-jıl 1-iyul jağdayına)

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı[1)]
(2022- jıldıń 1- iyul jaǵdayına mıń adam)

	Jámi xalıq sanı	*sonnan:*	
		qala xalqı	*awıl xalqı*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**1 962,4**	**961,3**	**1 001,1**
Nókis q.	332,1	332,1	-
rayonlar:			
Ámiwdárya	206,4	53,5	152,9
Beruniy	199,0	70,3	128,7
Bozataw	21,9	5,5	16,4
Qanlıkól	52,7	13,2	39,5
Qaraózek	53,8	16,3	37,5
Kegeyli	73,9	29,9	44,0
Qońırat	133,7	84,5	49,2
Moynaq	33,3	14,7	18,6
Nókis	52,3	10,6	41,7
Taqıyatas	75,9	54,4	21,5
Taxtakópir	40,7	17,1	23,6
Tórtkúl	222,6	84,3	138,3
Xojeli	126,5	80,7	45,8
Shımbay	114,4	58,6	55,8
Shomanay	57,3	15,2	42,1
Ellikqala	165,9	20,4	145,5

[1)] *dáslepki maǵlıwmat*

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha turaqlı xalıq sanı
(1-iyul jaǵdayına mıń adam)

	2021 j.	*2022 j.*	*Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti %*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**1 932,1**	**1 962,4**	**101,6**
Nókis q.	326,0	332,1	101,9
rayonlar:			
Ámiwdárya	202,6	206,4	101,9
Beruniy	195,5	199,0	101,8
Bozataw	21,8	21,9	100,5
Qaraózek	53,2	53,8	101,1
Kegeyli	73,3	73,9	100,8
Qońırat	132,0	133,7	101,3
Qanlıkól	51,9	52,7	101,5
Moynaq	32,6	33,3	102,1
Nókis	51,3	52,3	101,9
Taqıyatas	74,9	75,9	101,3
Taxtakópir	40,5	40,7	100,5
Tórtkúl	218,9	222,6	101,7
Xojeli	124,6	126,5	101,5
Shımbay	113,4	114,4	100,9
Shomanay	56,7	57,3	101,1
Ellikqala	162,9	165,9	101,8

Yanvar-iyun aylarında xalıqtıń tábiyiy háreketi

	adam			*hár 1000 adamǵa salıstırǵanda promille*	
	2021 j.	*2022 j.*[1)]	*ósiwi, azayıwı*	*2021 j.*	*2022 j.*[1)]
Tuwılǵanlar	16 790	18778	1988	17,6	19,4
Qaytıs bolǵanlar	4193	4386	193	4,4	4,5
Tábiyiy ósim	12597	14392	1795	13,2	14,9
Dúzilgen nekeler	4875	7314	-531	8,2	7,5
Ajırasqanlar	694	1056	362	0,7	1,1

Tuwılıw dárejesi. 2022-jıl yanvar-iyun aylarında tuwılǵanlar sanı 18 778 adamdı quradı hám 2021-jıldıń sáykes dáwirine (16 790 adam) salıstırǵanda 1 988 adamǵa yamasa 11,8 procentke kóbeydi. Tuwılıw koefficienti sáykes túrde 19,4 promilleni quradı hám 2021-jıldıń usı dáwirine (17,6 promille) salıstırǵanda 1,8 promillege kóbeydi.

Xalıqtıń tábiyiy háreketi koefficientleri
(yanvar-iyun aylarında) (1000 xalıq sanına salıstırǵanda, promille)

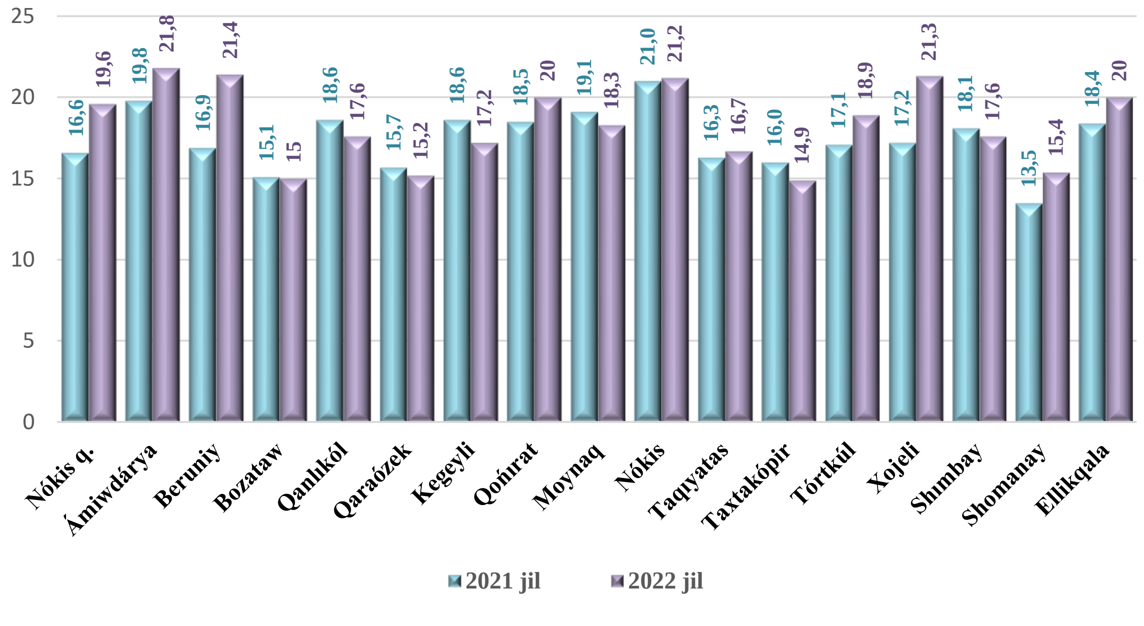

Tuwılıw dárejesiniń kóbeyiwi respublikanıń barlıq aymaqlarında gúzetildi. Bul kórsetkishtiń joqarı dárejesi Nókis qalasında 16,6 dan 19,6 promillege, Beruniyda 16,9 dan 21,4 promillege, Xojelide 17,2 den 21,3 promillege hám Ámiwdáryada 19,8 den 21,8 promillege kóbeyiwi gúzetildi.

[1)] *dáslepki maǵlıwmat*

Tuwılıw. 2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında 18,8 mıń bala tuwılǵanlıǵı dizimge alınǵan bolıp, (bul jerde hám bunnan keyin tuwılǵanlarǵa tek tiri tuwılǵanlar esapqa alınǵan) salıstırma jaǵdayda 1000 xalıqqa salıstırǵanda tuwılıw koefficienti 19,4 promilleni quradı hámde 2021-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 1,8 promillege kóbeygenligi (2021-jıldıń yanvar- iyun aylarında 17,6 promille bolǵan) baqlandı.

Maǵlıwmat ushın

Tiri tuwılǵanlardan (dem alıw, júrek urıwı, kindik pulsaciyasi, múskúllerdiń qalewsiz qısqarıwı) biri bar bolsa bala tiri tuwılg'an esaplanadı. Bunda ananıń hámledarlıq múddeti 22 hápte hám onnan artıq, balanıń boyı 25 sm hám onnan artıq, salmaǵı 500 gramm hám onnan artıq bolıwı lazım.

Qala hám rayonlar kesiminde tuwılǵanlar sanı hám koefficienti
(2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında)

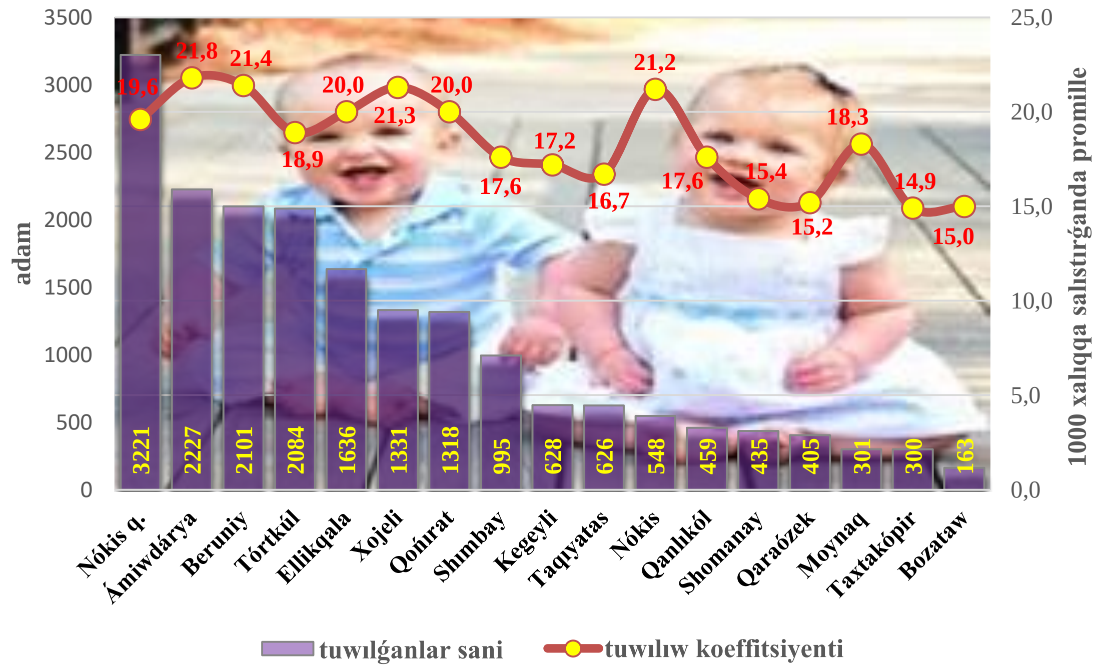

Ólimshilik dárejesi. 2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında qaytıs bolǵanlar sanı 4386 adamdı quradı hám 2021-jıldıń sáykes dáwirine (4193 adam) salıstırǵanda 193 adamǵa yaki 4,6 procentke kóbeydi. Ólim koefficienti 4,5 promilleni quradı (2021-jıldıń yanvar- iyun aylarında – 4,4 promille).

2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında ólimshilik sebepleri boyınsha qaytıs bolǵanlar sanı
(jámi qaytıs bolǵanlarǵa salıstırǵanda procentte)

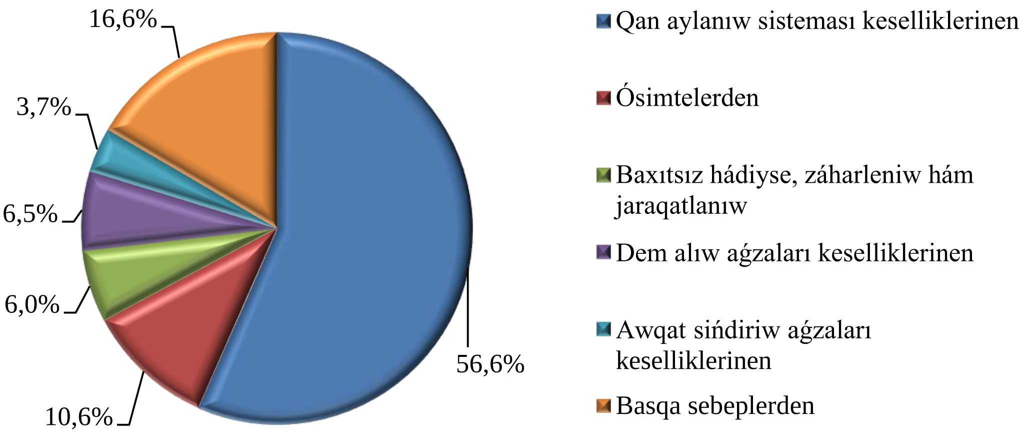

Ólimshilik koefficientleri

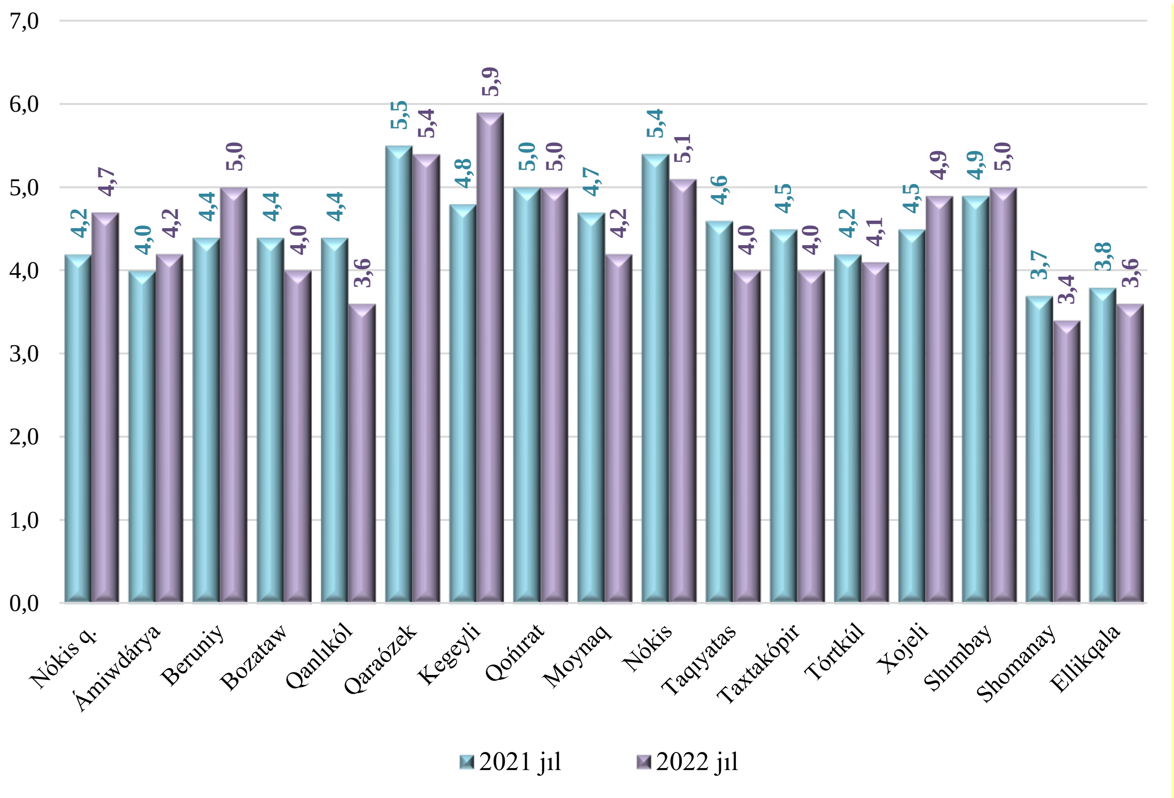

Qaytıs bolǵanlıq koefficientleriniń kóbeyiwi Nókis qalasında (4,2 den 4,7 promillege), Kegeylide (4,8 den 5,9 promillege), Beruniyda (4,4 ten 5,0 promillege) hám Xojeli (4,5 den 4,9 promillege) rayonlarında gúzetildi.

Neke. 2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında PXAJ organları tárepinen 7,3 mıń nekedizimge alındı saykes túrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda neke dúziw koefficenti 7,5 promilleni quradı.

Qala hám rayonlar kesiminde neke dúzgenler sanı hám koefficienti

(2022-jıldıń yanvar-iyun jaǵdayına, 1000 xalıqqa salıstırǵanda, promille)

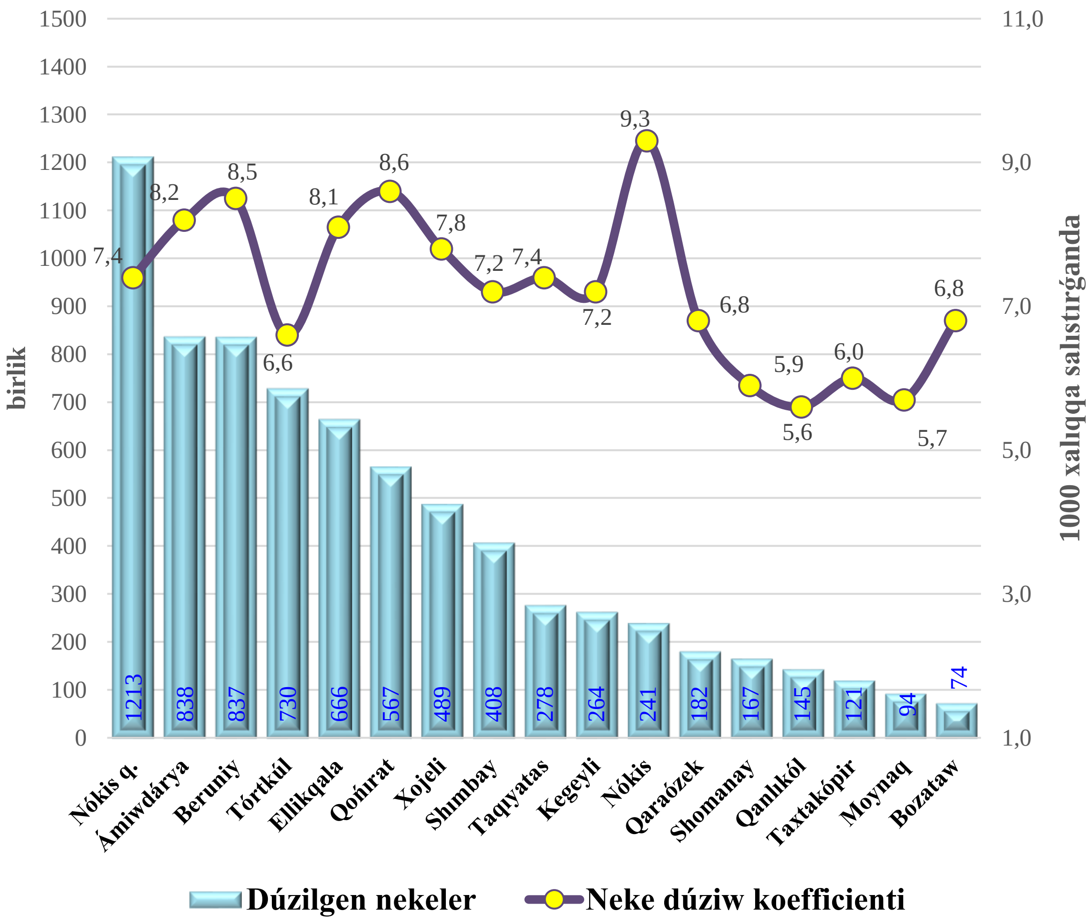

Ajırasıwlar. 2022-jıldıń yanvar- iyun aylarında PXAJ organları tárepinen 1,1 mıń nekeden ajırasqanlar dizimge alınǵan bolıp, sáykes túrde 1000 xalıqqa salıstırǵanda nekeden ajırasqanlıq koefficienti 1,1 promilleni quradı.

Qala hám rayonlar kesiminde nekeden ajırasqanlar sanı hám koefficienti

(2022-jıl yanvar-iyun jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

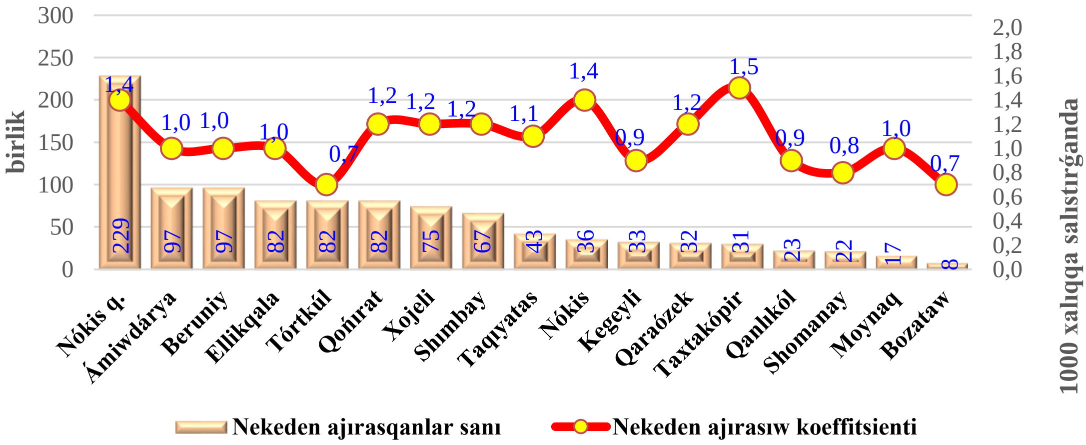

Nekeler hám ajırasıwlar. 2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında PXAJ organlarında 7314 nekeler hám 1056 ajırasıwlar dizimge alındı. 1000 xalıqqa salıstırǵanda 7,5 neke (2021-jıldıń sáykes dáwirinde 8,2) hám 1,1 ajırasıwlar(2021-jıldıń tiyisli dáwirinde – 0,7) tuwrı keledi.

Dúzilgen nekeler hám nekeden ajırasqanlar sanı

(yanvar-iyun aylarında, birlik)

	Dúzilgen nekeler		*Nekeden ajırasqanlar*	
	2021 j.	*2022 j.*	*2021 j.*	*2022 j*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**7845**	**7314**	**694**	**1056**
Nókis q.	1450	1213	133	229
rayonlar:				
Ámiwdárya	882	838	73	97
Beruniy	721	837	44	97
Bozataw	97	74	5	8
Qanlıkól	221	145	12	23
Qaraózek	176	182	13	32
Kegeyli	339	264	27	33
Qońırat	597	567	64	82
Moynaq	111	94	7	17
Nókis	262	241	20	36
Taqıyatas	267	278	34	43
Taxtakópir	138	121	9	31
Tórtkúl	795	730	78	82
Xojeli	499	489	63	75
Shımbay	443	408	41	67
Shomanay	197	167	27	22
Ellikqala	650	666	44	82

Migraciya (Ishki hám sırtqı). Dáslepki maǵlıwmatlarǵa qaraǵanda 2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında Respublika boyınsha kóship kelgenler sanı 4316 adam usı dáwirde kóship ketkenler sanı 4820 adamdı quradı.

Xalıq migraciyası (adam)

	2021-jıl yanvar-iyun	2022-jıl yanvar- iyun
Kóship kelgenler	7254	4316
Kóship ketkenler	11492	4820
Migraciya saldosı	-4238	-504

2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında migraciya saldosı minus 504 adam (2021-jıldıń usı dáwirinde minus 4238 adam) ǵa teń boldı. Eń joqarı minus qaldıqları Shımbay (minus 287 adam), Kegeyli (minus 122 adam) hám Ámiwdárya (minus 181 adam) rayonlarında gúzetildi.

Paytaxttaǵı demografiyalıq jaǵday.

Qaraqalpaqstan Respublikası paytaxtı Nókis qalasınıń turaqlı xalıq sanı 2022-jıl 1- iyul rjaǵdayına 332,1 mıń adamdı quraǵan bolsa, jıl basınan 3,1 mıń adamǵa yaki 0,9 % ke ósken.

Nókis qalası xalqınıń tábiyiy háreketi
(1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)

2021-jıl yanvar-iyun aylarında	2022-jıl yanvar-iyun aylarında
Tuwılıw	
16,6	19,6

2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında 3,2 mıń bala tuwılǵan bolıp, usı dáwirge sáykes tuwılıw koefficienti 1000 alıqqa salıstırǵanda 19,6 promilleni quraǵan (2021-jıldıń usı dáwirine 16,6 promille bolǵan).

PXAJ organlarında 2022-jıldıń yanvar-iyun aylarında 1213 neke hám 229 nekeden ajırasıwlar baqlandı.

1000 xalıqqa salıstırǵanda neke duziw koefficienti 7,4 promilleni qurap, 2021-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 1,6 promillege kemeydi (2021-jıldıń sáykes dáwirinde 9,0 promille bolǵan).

Nekeden ajırasıw koefficienti 1000 xalıqqa salıstırǵanda 1,4 promilleni quraǵan bolsa, 2021-jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 0,6 promillege kóbeydi. 2021-jıldıń sáykes dáwirinde 0,8 promille bolǵan.
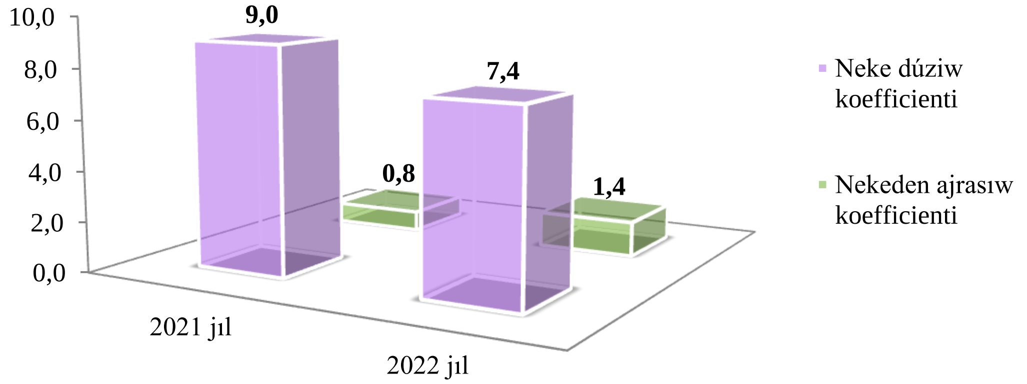
Nókis qalasında dúzilgen neke hám ajırasıwlar
(yanvar-iyun jaǵdayına 1000 xalıqqa salıstırǵanda promille)